Lahari Communique
NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 12 September 2000 Part 6

Ajith joins oxford

Mr. M.P. Ajith Sunghay, an young advocate, left Bangalore on September 19, to join Oxford University to study for BCL Degree. Ajith passed out B.A (Law) L.L.B., from University Law College, Bangalore during April / May 2000 and enroled as an advocate during August 2000. He has the distinction of passing in first class throughout.

Few articles on legal subject authored by him have appeared in journal of international law published by JNU, New Delhi. He is the proud son of Mr. M.S. Padmarajaiah, Prof. of Law and Advocate, Bangalore. Lahari Advocates Forum wishes great success to Ajith.

News Panorama

Recently Zimbabwe Supreme Court delivered a landmark judgment holding that state monopoly of airwaves (Radio) is unconstitutional. Capital Radio (P) Limited sought a Court Order to import equipment to operate a commercial Radio Station and broadcast within and outside Zimbabwe. The stand of Zimbabwe government was that private Radio Stations can't be established. Rejecting this contension the court held that such a stand is constitutionally invalid. This ruling nullified the 43-year-old monopoly of state-run Zimbabwe Broadcasting Corporation.

Rao, Buta held guilty in JMM case

In a historic judgment delivered on September 29, special judge Ajit Bharihoke convicted former Prime Minister Mr. P.V. Narasimha Rao and his cabinet colleague Mr. Buta Singh for offences punishable under Section 120-B IPC and Sections 7,11 and 12 of the Prevention of Corruption Act, 1988. The charge against Mr. Rao and Mr. Buta Singh was that they hatched criminal conspiracy to survive a no confidence motion against the congress government during 1993 and bribed four JMM MPs to buy their votes.

However, the designated Judge acquitted nine other accused in the said case giving them benefit of doubt. They are former union ministers Satish Sharma, Ajit Singh, former Haryana Chief Minister Bhajan Lal, former Rajya Sabha MP Rajeshwar Rao, former Karnataka Chief Minister M. Veerappa Moily, former Karnataka Minister H.M. Revanna, Jayanagar MLA Ramalinga Reddy, Bangalore based liquor barrons D.K. Adikesavulu and M. Thimme Gowda. Pronouncing the judgment in jampacked special court set up at Vigyan Bhawan, New Delhi, the special judge posted the case to October 11, for hearing on sentencing the accused.

The designated court relied upon the statement of approver Shailendra Mahato who had deposed that each JMM MP had received Rs. 50 lakh soon after the July 28, 1993 no confidence motion against the Rao government got defeated in the Lok Sabha. The congress government had scraped through the motion by a narrow margin of 14 votes. The court also held that recovery of money from Nauroji Nagar branch of Punjab National Bank in South Delhi substantiated the statement of Mr. Mahato. "This evidence was sufficient to prove the prosecution case against accused Narasimha Rao and Buta Singh" the court said.

The judge said that the CBI has been able to prove the role of Mr. Narasimha Rao and Mr. Buta Singh in criminal conspiracy and abetment of the crime to save the minority government during the no confidence motion in the Lok Sabha on July 28, 1993. Though Mr. Rao did not choose to comment on the judgment his counsel reacted by saying that the matter will be taken up before the High Court after the court sentences the two.

The JMM case is the first of its kind which resulted in the conviction of a former prime minister and his cabinet colleague in independent India had naturally evoked national and international attention. Whatever may be the ultimate outcome of the appeal/s Mr. Rao and Mr. Buta Singh may prefer the JMM case would remain a watershed in the functioning of independent judiciary. This case has also removed the popular belief that the higher politicians are able to extricate themselves from the long arms of law.

ILR Publication

In giving of headnotes to the reported decisions much more care is required to be bestowed by the ILR publication. In the first part of September 2000 a short note item is printed as order VIII Rule 11 whereas it should have been as order VII Rule 11. Further the head note states that "Plaint cannot be rejected under this Rule till the issues are framed." Obviously the headnote is misleading. Refer to ILR 2000 Kar SN No. 89. The short notes index also reflects this mistake.

Around the Courts

❑ **Succession Act-Legal heirs of deceased shall have absolute right over the nominee to receive proceeds of NSC;**

In a judgment delivered during third week of August, 2000 a bench of the apex court comprising Mr. Justice K. T. Thomas and Mr. Justice R.P. Sethi, has held that if a person holding a National Savings Certificate or an Insurance Policty dies, his legal heirs would have the sole right over the money on maturity rather than the nominee mentioned in the certificate. The court observed that the nomination only indicated the person who was authorised to receive the money and not the person/s entitled to appropirate the same.

"Any amount paid to the nominee after valid deductions becomes the estate of the deceased. Such an estate devolves upon all persons who are entitled to succession under law, custom or testament of the deceased holder. A nominee could not be treated as being equivalent to a heir or legatee. The amount of the interest under the policy could, therefore, be claimed by the heirs of the assured in accordance with the law of succession governing them", the court said.

❑ **Sec. 197 Cr. P.C. r/w Sec. 64(3) of the Kerala Police Act - Application of Six months limitation to initiate prosecution of the police officer in custodial torture case;**

In a Judgment delivered during the first week of September 2000 a bench of the Supreme Court, comprising Mr. Justice K.T. Thomas and Mr. Justice R.P. Sethi, has held the limitation of six months period for initiation of criminal proceedings against policemen for custodial torture is not absolute and the accused cannot claim immunity from being prosecuted on that ground. Coming down heavily on policemen resorting to

See Page 4

NHRC recommends increased allowance

The National Human Rights Commission (NHRC) recommended an increased maintenance allowance of Rs. 5,000/- per month for divorced women. This recommendation submitted on September 11, 2000, after receiving suggestions from senior officials of Haryana, said "though a few states had taken the initiative to increase the amount to Rs. 2,500/- to Rs. 3,000/- it takes a state government a very long time to finalise such issues. The government of India should take the initiative and enhance the maintenance." It is to be noted that under Sec. 125 of Cr pc the maximum maintenance granted to a divorced woman is Rs. 500/- per month. The NHRC report recommends to the union government to amend the section so as to make the maintenance payable to be Rs. 5,000/- P. M.

Advocates family liquidated

In a bizarre incident the son-in-law of an Advocates family in Etawah (UP) murdered his father-in-law Ranvir Singh Sengar, an Advocate, mother-in-law Sashi prabha two of their daughters Indu and Veena on 3.9.2000. The police arrested the son-in-law Suresh Pal Singh on September 5, 2000.

According to the accused his wife repeatedly told him that she could never have sexual relations with a person who was ten years younger to her. This led to loss of pride and frustration which drove him to be wild that night when the crime was committed.

Lahari Advocates Forum

Annual General Body Meeting of the above forum has been convened on December 1, 2000 at 5 p.m. at the High Court Unit of AAB to adopt the report of the executive committee, audited statement of accounts and election of the president and eight executive committee members for the years 2000-01 and 2001-02.

Kolar Diary

- Under the joint auspices of the Taluk Legal Services Authority and the Witness Trust, Bagepalli a programme of legal education and guidence was inaugurated at Mittemari, Bagepalli Taluk on 21.9.2000 at 10.30 a.m. Sri K.L. Krishna Reddy, President, Advocates Association, Bagepalli inaugurated. Sri G. Narahari, prl. District and Sessions Judge, Kolar and President, District Legal Services Authority preisided.

- At 1.00 p.m. on 21.9.2000 V Janatha Nyayalaya was inaugurated at Bagepalli by Sri G. Narahari, prl. District and Sessions Judge, Kolar. The function was presided over by Sri P.V. Appaswamy, Advocate, Bagepalli.

Readers Write

All the Universities in Karnataka have constituted squads to supervise over the peaceful conduct of various examinations and to check the unfair means adopted by the examinees, It is high time the government give serious thought for changing the present system of examinations conducted by the universities.

The main aim of the members of the squads is to keep a watch over the movements of the examinees and book cases against them if they are found indulging in malpractices. And in this process many students turn out to be victims though they have not committed serious forbidden things. The procedure which is in vogue is that if a student while writing the examination in a particular subject in the degree examination, falls a prey and a case booked against him or her, for malpractice, that particular student, had already written the examination earlier in other subjects, the valuation will not be taken up in such subjects, Consequently the student has to study for papers already written by the student in a particular year. This indeed is a very harsh treatment or punishment to the student and consequently lands the student in despair which may result in the ruination of his career.

Compared to the examination system which is prevalent in advanced countries, the present examination system in the state is old fashioned and unsuitable in the changed circumstances. It is the duty of the government to bring about the revised modern system of conduct of a examination in the interest of the student community in order to bring about the broadly acceptable system. The lot of the aged students who take up the examination under the open university system is miserable and the laudable purpose of the government to

See Page 4

Social Audit of Working of the Constitution

Dr. G.R.S. Rao

Dr. G.R.S. Rao, Director, Centre for Public Policy and Social Development, Hyderabad presented this article on working of the constitution and constitutional functionaries during the past five decades. Considering importance of the topic Communique is publishing this article. Courtesy, the author and Karnataka State Commission of Jurists. - Editor.

My qualification to make a statement on the theme is that I had never worked as a functionary from within any of the institutions of state. As a citizen and as a professional consultant who worked from outside the system, my presentation assumes, hopefully, the form of a social audit statement; it holds a mirror for those who operate the system as legislators, executives and judicial functionaries. My very first impression is that this trio of functionaries together never allowed the people of India experience even a feeling that they too have a participatory role in the working of the Constitution.

At the outset let me state that we have made significant strides during the first five decades of constitutional democracy, though far short of our national endowment. Focussing on the potential, I see two streams of issues; one set emerges from the vision of India projected by the Constitution, the second set of issues relate to the management of that vision.

The vision was not a divine revelation but inspired by the universal values of democratic governance and human development. These values have to be translated over decades, and enriched across centuries and cultures. Decades provide milestones for mid-course appraisal and corrections.

The second set of issues revolve round the management of structures of governance and processes of development. The cardinal issues are : (1) adequacy of the institutions; (2) performance of the players; (3) nature of complementarity and interface management, (4) umpiring the constitutional-game; and (5) measure of constitutional culture which operates as a nutrient and lubricant to the institutions.

THE VISION OF INDIA

It was the vision of a resurgent India characterized by centuries of absorption, synthesis and unbroken civilization that ignited the freedom movement - a movement against political subjugation, economic depravation and social inequities. Political independence from the British was merely a turning point in the direction of economic growth and social transformation. The substance of the Vision of India operates as a touch-stone for scrutinizing the dynamism of policies and policy processes in the governance of the country, and movement towards '**Sampoorna Swaraj**'.

Having secured political freedom in 1947, we the people of India, constituted ourselves into a Sovereign Democratic Republic in 1950, with a blue-print for social transformation; **economic freedom** - freedom from hunger, malnutrition, deprivation, inhuman levels of poverty, myriad forms of exploitation on the one hand, and, **social development** - freedom from discrimination, religious bigotry, untouchability and the like. Indian Constitution had set out the route-map for humanist progress, ignited the movement towards political freedom and democracy for more than half the population on earth.

It was Plato who gave us the idea of a preamble. "Every law must be preceded by a preamble, explaining the goal, otherwise piling of interpretations or misinterpretations lead to the distortion of the objectives of the law". Our experience of fifty years reveals that the preamble has not saved our constitution from being averted, diverted and subverted. Even more, the preamble itself was distorted by the legislature and such a mutilation is held by the judiciary as an unalterable "basic structure".

The legislature had not only incorporated hazy concepts of secularism and socialism into the preamble, and failed in translating the policy directives in respect of the content of these formulae, but also argued that the directive principles are not justiciable. Unfortunately, the judiciary also got glued to the postulate of 'non-justiciability' instead of upholding the plea that public policy cannot go against the spirit of directive principles. The centrality of constitutional 'VISION' has been reduced to a debate over labels; the substance has been lost sight of. The diverse and conflicting values have blurred the constitutional vision, causing incalculable damage to the nascent republic. How can any political party, or a law-man argue that an Article of Faith which lays down right to an adequate means of livelihood or free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years as non-justiciable?

Instead of complying with the explicit and clear directives, the institutions of state have let loose an

to be continued

State Bar Council

❑ The recently convened meeting of District and Taluk office bearers of the bar associations has reportedly reached concensus on the following aspects viz., a. affixing of AWF stamps of Rs. 10/- on each vakalath/ memo of appearance; b. to increase the ceiling of grant of welfare assistance to rupees two lakhs; c. to approach the state government for providing matching grant to the fund d. to approach the law minister to give separate annual code number for registration of advocates and enable the state government to provide budgetary support to the Bar council on the basis of such annual registration. However, the proposal to require the affixing of AWF stamps on IAs was opposed by almost all delegates.

❑ During September, 2000, 436 advocates were admitted to the welfare fund and Rs. 4,57,800/- was collected from the new members. AWF stamps worth Rs. 4,09,347/- were sold and Rs. 10,001/- was received by the fund by way of costs levied by the courts.

Advocates Co-Op Society

❑ In the executive committee meeting of the Bangalore Advocates Co-op Society held on 19.8.2000 it was resolved to admit 35 new members; to grant loan of Rs. 30,000/- each to 82 members; to ratify medical allowance given to Sri. C. Sundara Murthy and Sri K.R. Satyanarayana and death relief fund to legal heirs of late G.B. Subbaramu and S. Narayan; to supply 200 reading tables to court halls and approve allottment of four additional shares to 69 members.

❑ On 17.9.2000, 36th Annual General Body Meeting of the Society was held at AAB auditorium, Bangalore. Sri. M.S. Mandanna, President of the society presided over the meeting.

Transfer

Mr. Shetkar Subhas, Judge, I Addl. Family Court, Bangalore, is transferred as the District and Sessions Judge, Gadag.

News Focus

❑ On 7.9.2000 Mr. C.B. Srinivasan, Advocate, delivered a lecture on the subject "Preventive reliefs - Injunctions" in city unit of AAB under the orientation series programme.

❑ On 13.9.2000 Mr. L.A. Balakrishna addressed the members of AAB, City unit on the subject "Reiki therapy",

❑ On 14.9.2000 Mr. B.L. Sridhar IAS addressed the members of AAB, High Court unit on the subject "joy of living".

❑ On 14.9.2000 Mr. S.P. Shankar, Advocate addressed the members of AAB, City Unit on the topic "Application of Administrative principles in civil law". The programme under the banner of orientation course was presided over by Mr. K.L. Manjunath, President, AAB.

❑ On 30.9.2000 annual general body meeting of the share holders of Nyayamitra Co-operative Bank was held at the High Court unit of AAB.

❑ On 30.9.2000 her excellancy V.S. Ramadevi, Governor of Karnataka, inaugurated the District and Sessions court in the newly created District of Gadag. Mr. Justice Ashok Bhan, Acting chief justice of High Court of Karnataka presided over the function. Mr. justice S.R. Bannurmath, Judge, High court of Karnataka Mr. Justice V.S. Malimath, former member, National Human Rights Commission, Mr. D.B. Chandregowda, Karnataka Minister for Law and Parliamentary Affairs and Mr. H.K. Patil, Karnataka Minister for major and medium irrigation were the chief guests at the function. Mr. Shetkar Subhas has takenover as the first District and Session Judge of the District.

Obtiuary

❑ On 3.9.2000 R. Anantharaman (90), Advocate and former Mayor of Bangalore passed away at Bangalore.

❑ On 5.9.2000 S.R. Lakshminarayana Setty, Advocate, practicising before CMM courts, passed away at Bangalore.

❑ On 6.9.2000 Dr. M.S. Nagaraja (65), Advocate, passed away at Bangalore.

Around the Courts

From Page 1

custodial torture the bench observed that if a policeman knows that no case would be filed against him for custodial torture after a period of six months, he could inflict such injury on the victim so as to disable him for six months and get away with the offence on the ground of limitation. While dismissing an appeal filed by two Kerala Policemen against their prosecution on the ground that the complaint against them was filed nine months after the alleged incident took place inside the perambara police station in callicut the court upheld the Judicial Magistrate's order of taking cognizance of the complaint lodged by the victim Alikutti.

❑ **Right to be considered by a DPC is a fundamental right guaranteed under Article 16-promotion to an employee cannot be denied on the ground of pendency of disciplinary enquiry;**

In a judgment delivered during the first week of September 2000 the Supreme Court ruled that an employee's entitlement to promotion will not be affected even if some inquiry was pending against him, provided he had already recommended for promotion by the departmental promotion committee and also exonerated of the charges in the first inquiry because of which findings of the committee had been kept in sealed cover. "The mere fact that by the time, the disciplinary proceedings in the first inquiry ended in his favour and by the time sealed cover was opened to give effect to it, another departmental enquiry was started, would not come in the way of giving him the benefit of assessment by the first DPC in his favour in the anterior selection", the court added. The judgment said the right to be considered by a DPC was a fundamental right guaranteed by Article 16 of the constitution provided an employee was eligible for pormotion and was in the zone of consideration.

Dismissing the SLP filed by the Delhi Jal Board against the division bench ruling of the Delhi High Court which had dismissed it's Writ Appeal against the employee Mr. Mohinder Singh the bench comprising Mr. Justice M. Jagannadha Rao and Mrs. Justice Ruma Pal upheld the judgment of a single Judge of the Delhi High Court.

❑ **Dismissal of employee, without notice, proceeding on leave to take up a foreign job and not returning when leave is not extended - Valid :**

In a recent judgment a division bench of the apex court comprising Mr. Justice M. Jagannadha Rao and Mr. Justice Y.K. Sabharwal ruled that an employer can dismiss an employee without any notice if the latter goes on leave to take up a job in a foreign country and does not return to resume duty despite being warned in advance that leave would not be extended. Upholding the dismissal of a Laboratory Assistant in Aligarh Muslim University, the court observed that "Care must be taken, wherever the court is justifying denial of natural justice, that its decision is not described as preconceived view or one in substitution of the view of the authority who would have considered the explanation." The court pointed out that when employees go on foreign assignments, which are secured at their own instance, in case they do not resume duty after the expiry of the leave period the employer in the original country would be put to inconvenience and would find it if difficult to make alternative arrangements to fill the post.

❑ **Order XXXIX Rule 3-A CPC - Appeal by a Defendant in a case where the IA for injunction is not finally disposed of in thirty days after ex-parte TI granted, maintainable;**

In an important ruling a division bench of the apex court, comprising Mr. Justice K.T. Thomas and Mr. Justice R.P. Sethi held that order XXXIX Rule 3-A CPC provide protection to a defendant against whom ex-parte injunction has been granted to file an appeal if the question of continuation or otherwise of the TI is not finally disposed of within 30 days. This judgment was delivered in September third week.

First, the court shall make an endeavour to finally dispose of the application of injunction within the period of 30 days and second, if for any valid reasons the court could not finally dispose of the application within the aforesaid time, the court has to record the reasons," it said. Justice Thomas, writing the judgment for the bench, said the problem would arise if a court did not do either of the courses provided under the law.

"So we are of the view that in a case

See Page 4

Around the Courts

From Page 3

where the mandate of order 39 Rule 3A of the code is flouted, the aggrieved party, shall be entitled to the right of appeal not withstanding the pendency of the application for grant or vacation of a temporary injunction, against the order remaining in force," he said. Justice Thomas said it was an acknowledged position of law that no party could be forced to suffer for the inaction of the court or its omissions to act according to the procedure established by law.

Under normal circumstances, an aggrieved party could not approach the appellate or revisional court during the pendency of the application for grant or vacation of temporary injunction, he said. But if the court bypasses the security humps provided to the litigants by the legislature, then it was difficult to hold that the party affected by the order should necessarily be the sole sufferer Justice Thomas said.

While saying that the party had a right in such circumstances to approach an appellate court, the bench said if such an appeal was preferred the appellate court should be obliged to take note of the omission on the part of the subordinate court in complying with order 39 rule 3A. "In appropriate cases the appellate court, apart from granting or vacating or modifying the order of such injunction, may suggest suitable action against such erring judicial officer," Justice Thomas said.

❑ **Gift Tax cannot be levied against a retired partner ;**

In a judgment delivered during third week of September a three judge bench of the apex court held that the retired partner of a firm cannot be assessed for gift tax by the revenue department on the ground that he gifted the differential amount between the value received by him and the market value of shares of the firm. One TM Loiz retired from two firms in which he was a partner. The gift tax officer assessed him on the basis that upon such retirement there was a gift because the assessee has surrendered his rights in those firms. By this judgment an appeal filed by the commissioner of gift tax, Trivandrum, came to be dismissed.

❑ **Article 329 of the Constitution- under what circumstances the High Courts can intervene in election petitions during the process of election?**

In a significant judgment delivered during the last week of August a three judge bench of the apex court has ruled that the High Courts can intervene during the process of election if the petition is "merely to correct or smoothen the progress of election proceedings, to remove the obstacles therein or to preserve a vital piece of evidence if the same would be lost or destroyed by the time results are declared." Speaking for the bench Mr. Justice R.C. Lahoti said "any decision sought and rendered will nto amount to calling in question an election if it subserves the progress of the election and facilitates the completion of the elections." Article 329 of the constitution bars courts from intervening in the election process till its completion or unless an election petition is filed after the results are declared. Interpreting this section the court said that it is of the view that High Courts can intervene on the grounds specified above during the election process as something might happen which would provide a good ground for the election to be set aside. The judgment was rendered on a petition filed by the Election Commission of India challenging a Kerala High Court order staying it's notification in the manner of counting of votes during general elections of September, 1999.

However, referring to the precautions to be taken to see that there is no attempt to utilise the court's indulgence by filing a petition outwardly innocuous but essentially a subterfuge or pretext for achieving an ulterior or hidden end."

Wedding

On 11.9.2000 Mr. Veeranna Gowda, Advocate, married Ms. Dhanalaxmi at Bangalore.

Internet Humour

"As your attorney, it is my duty to inform you that it is not important that you understand what I am doing or why you are paying me so much money. What's important is that you continue to do so."

Courtesy : TOI / JG

Read Communique without fail

Vinayaka Festival

Vinayaka - 2000 installed at the High Court unit.

❑ From 1.9.2000 to 5.9.2000 Vinayaka festival was celebrated at the High Court unit on a grand scale under the leadership of Mahantesh Hosmath.

❑ Under the aspecies of Sri Vinayaka Seva Samithi, High Court, Vinayaka festival was celebrated.

❑ Under the auspices of Advocates' Clerks Association Vinayaka festival was observed in the city unit from 1.9.2000 to 14.9.2000

❑ A special pooja for Dharmadhipa Ganapathi was offered on 18.9.2000 at the Magistrates' Court unit of AAB. Mr. Justice K. Sreedhar Rao was the chief guest at the function. Large number of Judicial Official and Advocates of the unit participated.

Classified

❑ Bride required to an advocate belonging to Kshatriya Community, aged 32 years, height 5'.6". Bride to be an advocate or employee. Caste no bar.

❑ Bride groom required to a Kshatriya girl aged 36 years. Height 5'.2". Practising advocate or employed person preferable. Caste no bar.

Contact : Dr. S. N. Umesha, Ph : 2238334

Readers Write

From Page 2

spread education among the less fortunate will be defeated.

The present system of debarring the student not to take the examination for 3 to 4 attempts and to make him study all the subjects once again in which the student is not involved in malpractices is detrimental to the students who out of dejection discontinue the course of study. The malpractices committees constituted by the respective universities decide all such cases booked against them indiscriminately without any consideration be withdrawn. The committee should however, be lenient while awarding punishments and as for as possible they should let go the students with a warning if they had resorted to unfair means, for the first time. Sometimes the members of the squad book cases against the innocent students for reasons best known to them. It is, therefore, suggested that the government give some, serious consideration for the defective system of examination and bring out a workable, practical helpful solution to all types of students in the interest of justice.

B. S. Narayan

Published by : Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross, K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore-560 070 and Printed at : Parimala Mudranalaya, Mount Joy Extension, Hanumanthanagar, Bangalore-560 019. Phone : 6525516. Editor : K. Suryanarayana Rao

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೧ | ಶಕೆ : ವಿಕ್ರಮನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ೧೯೨೩, ಮಾಸ : ಭಾದ್ರಪದ, ಆಶ್ವಿಜ | ಸಂಚಿಕೆ ೬

ತಿಳಿದಿರಲಿ

ಕೆಲವರು ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನನ್ನು (ಶುದ್ಧವಾದ) ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನಯೋಗದಿಂದಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕರ್ಮಯೋಗದಿಂದಲೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೀಗೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಇತರರಿಂದ ಕೇಳಿ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಇಂತಹ ಶ್ರುತಿಪರಾಯಣರೂ ಸಹ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದಾಟುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಪೆ : ಭಗವದ್ಗೀತಾ

ಅನುವಾದ ಕೈಪಿಡಿ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ
ಕೆ. ವಿದ್ಯಾ

Discretion	: ವಿವೇಚನೆ
Identical	: ತದ್ರೂಪದ, ಅದೇ ವಿಧದ
Illegitimate	: ಜಾರಜ, ಅನೌರಸ
Illicit	: ಕಾನೂನು ನಿಷಿದ್ಧ/ ಅಕ್ರಮ/ ಅನೈತಿಕ
Immovable	: ಸ್ಥಿರ
Immunity from Tax	: ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಉನ್ಮುಕ್ತಿ
Implied	: ಇಂಗಿತವಾದ/ ಸೂಚ್ಯವಾದ
Impartial inquiry	: ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಚಾರಣೆ
Imperative	: ಆಜ್ಞಾಪಕ
Impound	: ಪರಿಬದ್ಧಗೊಳಿಸು
Imprisonment	: ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ
Indigent Circumstances	: ನಿರ್ಧನಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು
Induce	: ಪ್ರೇರೇಪಿಸು
Induct	: ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸು
Individual liberty	: ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
Issue	: ವಿವಾದಾಂಶ ಸಂತತಿ

ಮನವಿ

ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ ಬಳಗ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಕ್ತ ಧನ ಸಹಾಯ ನಮ್ಮ ಮುಂಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಒಂದು ನೋಟ

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೇಸ್ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಲು ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಡಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ''ಏನಣ್ಣಾ, ಮೂರ್ತಣ್ಣಾ, ಏನು ನೀನು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡೋದಿಲ್ಲವ'' ಎಂದರು. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ''ಕೋರ್ಟ್‌ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನನಗೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವಿದೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನವೇ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಹೋಗಯ್ಯ'' ಎಂದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿರಬಹುದು, ತಕ್ಷಣವೇ ನನ್ನ ಹಿತೈಷಿಗಳು, ಅನುಭವಿ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ''ರೀ, ಮೂರ್ತಿ, ಅದೇನೋ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಅನ್ನೋದರ ಬಗ್ಗೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ತುಂಬಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ನೀವು ಸಂವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿಯಬಹುದು'' ಅಂದ್ರು. ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಾನ್ ಯಾಕ್ ಹೇಳ್ತಾಯಿದ್ದೀನಿ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ತೀರ್ಪು ಬರೆಯುವಾಗ ಪೆನ್ನಿನ ನಿಬ್ಬು ಮುರಿದು ಹೋಗಿದ್ದು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನೋಡೋದಿಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹಳೇ ಪೆನ್ನಾಗಿದ್ದಂಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ತೀರ್ಪು ದೇವರಿಗೂ ಸಹಾ ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಷಣಾನೇ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು, ಸರಿ ಅವರ ಮಾತಿನ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟವನಂತೆ ಸರಿಯಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರೋತ್ತಮ, ನಾನು ಕೋರ್ಟ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಪ್ಪಾ ನನಗೆ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಬರೋದಿಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ ಅಂದರು. ಸರಿ ಎಂದು ಆ ದಿನದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಘಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮನಸೆಳೆದ ದೃಶ್ಯ ಒಂದು–ಎರಡು ಎಂಬುವುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಮನಸೆಳೆಯುವುದೇ, ಕಾರಣ, ನಾನೊಬ್ಬ ವಕೀಲನಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವಂತಹ ನೂರಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆ, ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೯೬೨ರಿಂದ ೧೯೮ರವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಟಾರ್ನಿ ಜನರಲ್‌ಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಆಸನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ಆಸನಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೆತ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಲೆ ನೋಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆ ಆಸನದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯ ಕುರುಹನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿತ್ತು; ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾದವರಿಗೆ ಅವರಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಗೌರವ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾ ಕಂಡ ಅಮೀನರ ಬಕಲ್ಲುಗಳು, ಬ್ಯಾಡ್ಜುಗಳು, ಬೆಲ್ಟುಗಳು, ಕೈದಂಡಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ತುಂಬಾ ವೈವಿಧ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪ್ರತಿಮೆ ಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ೧೭೭೬ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತಹ ಕ್ರಯಪತ್ರದ ಮಾದರಿಯೂ ಸಹಾ ನಾನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದೆ. ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಆಗಲೇ ತುಂಬಾ ಮುದ್ದಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೆಟಲ್ ಸೀಲುಗಳು, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಕಾಲದ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದವು. ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸದಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಅದೃಷ್ಟವೂ ಹೌದು. ಇಂತಹ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ವಕೀಲವೃಂದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ನಮಗೆ ಓದಿ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದುದು. ಮತ್ತೆ–ಮತ್ತೆ ಈ ತರಹದ ಸದಾವಕಾಶಗಳು ನಮ್ಮ ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಸಿಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ

ಜಾಮೀನು

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ

ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹರಣವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಂ ೪೩೮ನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲಂನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಜಾಮೀನು ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲಂನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನನ್ನ ಜಾಮೀನೀಯವಲ್ಲದ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಕಾಲಂನನ್ವಯ ಸತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನನ್ನು ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ – ಅವನನ್ನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಾಲಂನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ದುರುದ್ದೇಶ ಪೂರಿತ ದೂರುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ಎಂದರೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನವೇ ಕೊಡುವ ಜಾಮೀನು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಫಿರ್ಯಾದಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ನಡೆಯದೇ ಇರುವ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಆಪಾದನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಕೇವಲ ಭಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, ಕಾಲಂ ೪೩೯ ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ರನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆರೋಪಿತನನ್ನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳು ವಿಧಿಸುವ ಜಾಮೀನು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತನಿಖಾ ಕಾರ್ಯ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯದೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮರಣದಂಡನೆ ಅಥವಾ ಆಜೀವ ಕಾರಾವಾಸ ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ತೊಂಭತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೯೦ ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯ ಸಂಹಿತೆ ಕಾಲಂ ೧೬೭(೨) ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇತರೆ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯು ೬೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಕಾಲಂ ೧೬೭(೨) ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯು ಆರೋಪಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿದ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ಎ.ಐ.ಆರ್. ೧೯೮೬ ಎಸ್. ಸಿ. ಪುಟ ೨೧೩೦ ಸಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವಿ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಪಿಯ ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯೭೭(೨) ಐ. ಎಲ್. ಆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ೧೦೨೫ ಎಂ. ಪಿ. ಜಯರಾಜ್ VS ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

೧೯೮೧(೨) ಐ. ಎಲ್. ಆರ್. ಕೆ ೧೧೨೬ಎ. ಪ್ರಸಾದ್ VS ಸ್ಟೇಟ್,

2ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

ಮುಸ್ಸಂಜೆ

ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮುಡಿದವಳೆ,
ಗೋಧೂಳು ಚುಮ್ಮುವಾ ವೇಳೆ, ಹಾದಿ ಸವೆಸುತ್ತಾ ಸಾಗುವಳೆ,
ಚಂದನದ ಪರಿಮಳವ ಹರಡುತ್ತಾ, ಟೊಂಕವಾ
ಕುಣಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದವಳೆ,

ಮೈಸಿರಿಯ ಸೂಸುತ್ತಾ, ಹಾದಿಗರ ಕಣ್ಣೋಟ ಸೆಳೆದವಳೆ ||
ಒಡಲೇನೋ ನಡೆದಿತ್ತು ಮನದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಚಿಂತೆಯಾ ಕಸರತ್ತು
ಬಾಳಿನಾ ದೋಣಿ ಸಂಶಯದಾ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿತ್ತು
ಬಂಧುಗಳ ಮಸಲತ್ತು ಸತಿಪತಿ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ತಂದಿತ್ತು ಆಪತ್ತು
ಹೊತ್ತು ಸಾಗಿದರೂ ತುತ್ತಿಗಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುವಂತಾಗಿತ್ತು||

ಪಿಳಿಪಿಳಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಕಂದಮ್ಮ ಕುಳಿತಿತ್ತು
ಅಮ್ಮನಾ ಆತಂಕ ಅದಕೇನು ಗೊತ್ತಿತ್ತು
ಅತ್ತ–ಇತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ ಕಿಲಕಿಲ ನಗುತಿತ್ತು
ಕಾಲನಾಚಕ್ರ ನುಡಿಸಲ್ಲದೆಂದು ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿತ್ತು||

ದುಡುಕಿನಾ ನಡೆಯೊಂದು ಸಿಡಿಲಾಗಿ ಬಾಳನ್ನೇ ಸುಟ್ಟಿತ್ತು
ಸಿಡುಕಿನಾ ನುಡಿಯೊಂದು ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ನುಂಗಿತ್ತು
ಮತಿಹೀನ ಸಿಡುಕು ಭಂಡಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು
ಬಯಸಿದಾ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖ ಬಾಳು ಬರಡಾಗಿಸಿತ್ತು||

ಹಸಿವಿನಾ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದ ಕಂದಮ್ಮ ಕನಲಿ ಹೊರಳಿತ್ತು
ಕಂದನಾ ಕಂಡ ಮಾತೆಯಾ ಕಣ್ಣಂಚು ಜಲಪಾತವಾಗಿತ್ತು
ನೋವಿನಾ ಬಾಳು ನಿನದಾಗಲಿರಲೆಂದು ಮನದುಂಬಿ ಹರಸಿತ್ತು
ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟ ಹಾದಿಯಲು, ಗುರಿಕೆಟ್ಟ ಪಯಣದಲಿ ನೆಲೆ ಶೋಧ ಸಾಗಿತ್ತು||

ರಚನೆ – ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್, ವಕೀಲರು.

ಹನಿಗವನ

ಕಾನೂನು

ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು?
ಅದು ನ್ಯಾಯಯುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.
ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕು?
ಅದು ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಕಾನೂನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಬೇಕು?
ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ
ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ಕಾನೂನನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು?
ಅದು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅ.ಗೋ.ಕೆಂಪರಾಜು

ಅಪಜಯ

ಕೆ. ವಿದ್ಯಾ, ವಕೀಲರು

(ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗ)

ತನಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ತನ್ನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದ ಯಶವಂತನ ವರ್ತನೆ ವಕೀಲರಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ತನಗಾಗಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಪಾರ್ಸಲನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿನೋಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸದೊತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಯಶವಂತನನ್ನು ಆತನ ನೆನಪನ್ನು ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವ ಕಡತದಂತೆ ಮನದಾಳದ cold storage ನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಕೀಲರು "Senior Counsel" ಆಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ವಕೀಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಯಶವಂತನಷ್ಟು ಕುಶಾಗ್ರಮತಿ ಯಾದ Assistant ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಅಂದು ಭಾನುವಾರ. ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ತರಾತುರಿಯಾಗಲಿ, ಕೆಲಸದೊತ್ತಡವಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅಂದಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನರಾದರು. ಎಂದಿನಂತೆ ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ದರೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುದ್ದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಅಚ್ಚರಿ ತರುವಂತಹ ಸುದ್ದಿ ಕಾದಿತ್ತು. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ವರದಿ ಗಾರನ ವರದಿ ಹೀಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಯಶವಂತ ಪಾಟೀಲರು, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ರಲ್ಲವೆಂದೂ ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ನ್ಯಾಯದೇವತೆಗೆ ಮೋಸವೆಸಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು Bar council ನಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ enroll ಆಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳಿನ ಜಾಲವಾಗಿದೆ. ಇವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚರಿಮೂಡಿಸುವ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿಸುವ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿಬಾಂಧವರಿಗೆ ಪಾಠವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಈ ಕುಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾದ ವರ್ಗದವರ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತನಿಖೆ ಗಂಭೀರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಅಚ್ಚಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದೊಂದು ಸಾಲುಗಳು ವಕೀಲರನ್ನು ಶೂಲದಲ್ಲಿ ತಿವಿಯು ವಂತಿತ್ತು. ಯಶವಂತ ಕೇವಲ ಓರ್ವ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ಅಂತ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಪರ್ಯಾವಸಾನಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ವಕೀಲರನ್ನು ಹೇಳದ ಕೇಳದೆ ಆಫೀಸು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಕಾರಣ ವಕೀಲರಿಗೆ ಈಗ ಶೃತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿತ್ತು. ಯಶವಂತ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನವನಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಸಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಕೀಲರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸ್ವಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕಟ್ಟೊಡೆಯದೆ ಇದ್ದ ಆ ಪಾರ್ಸಲ್ ರಾಶಿ ಫೈಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ವಕೀಲರಿಗೆ ಅದರ ಅವಶೇಷವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯದೇವತೆಯ ವಿಗ್ರಹ ನಕ್ಕಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು ವಕೀಲರಿಗೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಯಶವಂತನ ಸೀನಿಯರ್ ವಕೀಲರಿಗೆ.

ಪಾಲುದಾರಿಕೆ

ಪ್ರೊ. ಜಗದೀಶ ಮುಂಡರಗಿ, ವಕೀಲರು

ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೩೨ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಕಾನೂನು ಭಾರತದ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೮೭೨ರಲ್ಲಿನ ಅನುಚ್ಛೇದ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಂ ೩ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು 'ಒಂದು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಕೃತ್ಯ (act)'. ಒಂದು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಕೃತ್ಯವೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರ್ ಅಥವಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತದ್ದು.

ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ. ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಸಾಲಗಾರರು ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ, ಆ ಪಾಲುದಾರನು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಕೃತ್ಯವೆ? ಎಂದು. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅದು ಆ ಪಾಲುದಾರನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೃತ್ಯವೇ ಹೊರತು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಕೃತ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪಾಲುದಾರನನ್ನು ದಿವಾಳಿಕೋರನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ದೀವಾಳಿಕೋರ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತಿದೆ. (ಫರ್ಮ್ ಮುಕುಂದಲಾಲ್ ವೀರಕುಮಾರ ವಿ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ್ ಸಿಂಗ್ ಎ.ಐ.ಆರ್. ೧೯೬೮ ಎಸ್. ಸಿ. ೧೧೮೨).

ಕಲಂ ೨(ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ 'ವ್ಯವಹಾರ 'ವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರ, ಕಸುಬು, ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಒಂದು. ಬರ್ಡಿಚಂದ್ ವಿ. ಹರಕಚಂದ (ಎ.ಐ.ಆರ್. ೧೯೪೦ ನಾಗಲ್ಯಾಂಡ್ ೨೧೧) ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲನೀಡಿ, ಆ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಳೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದೂ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬರೀ ಸಹಬಾಗಿತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಹಂಚಿಕೊಂಡಾಕ್ಷಣ ಅದು 'ವ್ಯವಹಾರ ' ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಸಹಮಾಲಿಕರ ಒಂದು ಗುಂಪು ತಮಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಬಾಡಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತಿದೆ. (ಎ.ಐ.ಆರ್. ೧೯೮೪ ಗುಜರಾತ್ ೧೨೭ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಶಾನ್ ಮೊಹಮದ್ ವಿ. ನೂರ್‌ಮೊಹಮದ್). ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆ ಒಂದು, ಅಥವ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ವಹಿವಾಟು ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ, ಆತ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. **ಮುಂದುವರೆಯುವುದು.**

1ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಜಾಮೀನು

೧೯೯೯(೨) ಐ.ಎಲ್.ಆರ್. ಕ. ೧೮೧೦ ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್ VS ಸಿ. ಬಿ. ಐ.
೧೯೯೪(೪) ಐ.ಎಲ್.ಆರ್. ಕ ೩೮೪೬. ಎಂ. ಪಿ. ರಮೇಶ್ VS ಸ್ಟೇಟ್.
೧೯೯೨ ಐ.ಎಲ್.ಆರ್.ಕ ಪುಟ೦೫೫೪ ಎನ್. ಸೋಮಶೇಖರ್ VS ಸ್ಟೇಟ್.

ಈ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಾವುವೆಂದರೆ

೧. ಅರ್ಜಿದಾರನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾದ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವ ನೆಂದು ನಂಬಲು ಸಕಾರಣಗಳು ಇವೆಯೇ.
೨. ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧದ ಉಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ.
೩. ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆರೋಪಿಯು ಪರಾರಿ ಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ.
೪. ಆಪಾದಿತನ ನಡತೆ, ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ.
೫. ಅಪರಾಧವನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡುವ ಸಂಭವ.
೬. ಅಭಿಯೋಜನದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಸುವ ಸಂಭವ.
೭. ಆರೋಪಿಯ ಹಿಂದಿನ ಗುಣ ಮತ್ತು ನಡತೆ.
೮. ಆರೋಪಿಯ ಆರೋಗ್ಯ.
೯. ಆರೋಪಿಯ ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಲಿಂಗ.
೧೦. ಅಪರಾಧಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ. ಜಾಮೀನಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಆರೋಪಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಭದ್ರತೆ ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವನು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ದೊರಕುವುದು. ಜಾಮೀನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಕೂಡದು. ಬಂಧನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆರೋಪಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ನಿರ್ದೋಶಿ ಎಂಬುದು ಪೂರ್ವ ಭಾವನೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕು ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕು. ಜಾಮೀನು ಕೊಡುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಈ ಸಂಗತಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜಾಮೀನು ದಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನು ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬಹುದು. ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ 'ಮೋತಿರಾಂತಿ VS ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ' (ಎ.ಐ.ಆರ್. ೧೯೭೮ ಸು.ಕೋ ಪುಟ ೧೫೯೪) ಈ ಪ್ರಕರಣ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿ, ಜಾಮೀನುದಾರ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವನು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದವನು ಆಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಆದೇಶ ಮಾಡು ವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರದ ಮೊತ್ತವೂ ಕೂಡ ಅತಿ ಯಾಗಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ಸಕಾರಣದಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು.

ದಂಡಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಬಹುದಾದರೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾಮೀನುದಾರ ಆಗಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಆದೇಶ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯಲಯಗಳು ಆರೋಪಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆಪಾದನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಜಾಮೀನನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬಹುದು, ಅಂದರೆ ಜಾಮೀನಿನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನಗೆ ಉಚಿತ ಎಂದು ತೋರುವ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಮೀನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು. ಜಾಮೀನುದಾರನ ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆರೋಪಿತನನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸುವುದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು ''ಜಾಮೀನು'' ಅಥವಾ ''ಜೈಲು'' ನ್ಯಾಯಕ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮತ್ತು ನಿರಾಕರಿಸುವಾಗ ನ್ಯಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರೊ|| ಎಚ್. ಬಿಲ್ಲಪ್ಪ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೯೮೦ ''ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್'', ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು : ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಮೌಂಟ್‌ಜಾಯ್ ಬಡಾವಣೆ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೧೯, ದೂರವಾಣಿ : ೬೫೨೫೫೫೧೬. ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ. ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ವಿ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ